

Xan Inaatel Pol laa sin Taitus

¹ Iaa, Pol, xan untutule Moroaa ma xan aposal Iesu Karisito, iaa atatal ngali awatwati xadi tinaalnge xan no inaman Moroaa tii se axilangi di, ma xadi sinaae ina abia soina na laamuangen di laa sin xan namaang tutiik Moroaa.

² Biaa tinaalnge ma sinaae ta axoxos papan liliis taman tinaalnge ina tino laaliu, iwaa Moroaa ta xap dadare, a xubatsi setauan tsaa sin atiltsoli ina xolkolmoxo.

³ Moroaa axilangi abia leng so, ga alengi abala totore sin nugu no babaais. Moroaa, iwaa untino, a taalnge tali abala tinaxaa sin iaa ngali xosaraa.

⁴ Iaa atatal laa sin iu Taitus, nugu tsi so, sin xidaa tinaalnge biaa gita ta exasen.[◊]

Amiimijlam ma malina axaal sin Moroaa xida Mom ma Iesu Karisito xida untino.

Xan tinaxaa Taitus Kirit

⁵ Muina iaa ga poroklii iu papan ienus Kirit, ngali u na atutiki ma araraai biaa no tinaxaa ta xap mager xap ma u na axilangi xaa xusaak ina xan matenaanua Moroaa lalon no inaman laba malen iaa tii se papaare sin iu.

⁶ Iwaa xusaak na suk mixat ma xan tubu na xuuk mu ma xan no tsi di ta taltaalnge, ma di na xap tino tangtangabaa ma di na lolong axaau sin xadi no mom ma nagaa.[◊]

[◊] **1:4 1:4** Gal 2:3; 2Ti 4:10 [◊] **1:6 1:6** 1Ti 3:2-7

7 Iwaa xusaak ina xan matenaanua Moroaa, a untilaamamil sin xan no tinaxaa Moroaa ma na man tutiik lalon no matan no inaman. Ngalibi naba xap orong elaa* ma na xap unmakmagaa, na xap unnunun daan tantangabaa, na xap unsasas, ma na xap saansili xuxute ta tsap sin namaang tsaxa.

8 Oro na taamat ngali axos xibong ma na saansili namaang tutiik, ma na arongi xan xalkale† ma na taamat pat ma na suk es tutiik.

9 Na taxaariti abia inesaait so malen iaa ta se asasing taman, ngalibi naba pupua ngali anaai biexaal taman asasing axaau, ma naba atutiki biaa di ta epuske mii inesaait mamainaang.

10 Amuina xuduxudu ina abala no inaman di palo ngali manglen abia banam. Balawaa no inaman di asasing taman no tangtangabaa ngali apanaai abia di, di ta lolong ngali taalnge sin no maarang ta xap so. Xuduxudu ina abia inaman di no Jiu biaa di ta taltaalnge ma di ga taxaariti abia namaang ina xasau.

11 U na abongi‡ abia no unaasasing ababaa amuina di tali xirabas sin no inaman lalon no matenaanua, taman no mat asasing ta xap so ma di ga adi no iliil ngali xadi no inaabaa.

12 Iexa ina xadi no propet no Kirit tsaa tii paare, “No Kirit no unaababaa,§ ma di malen no matauteng tsaxa, ma no palalaa* ngali tsaam metmet.”†

* **1:7 1:7** orong elaa - *Self promotion, to be big.* † **1:8 1:8** arongi xan xalkale - *Self control.* ‡ **1:11 1:11** abongi - *Shut up mouth.*

§ **1:12 1:12** unaababaa - *Liar.* * **1:12 1:12** palalaa - *Lazy.* † **1:12 1:12** tsaam metmet - *Glutton.*

¹³ Biaa xan papaare leng aia taamat aso, biaabi u na imii awatwati di, ngali di na taxaariiti xadi tinaalnge.

¹⁴ Ma di na xap lolong sin abia xadi no tsintsin daraxe no Jiu, o di na xap amusili xadi no papaare watwat abia di, di ta taaltalu sin abia soina.

¹⁵ Sin no inaman di ta mixat no mat maarang araraa a mixat. Oro biaa no inaman di ta xap mixat ma di ga xap taltaalnge sin Iesu, di xap xosaraa xawas ta mixat. Di tigiri adodo ngali xaa namaang morokon ma di ga adodo lalon butsa ta usli taman morokon.

¹⁶ Di paare we di atii Moroaa, oro no maarang di ta xosaraa di ulislii ia. Di xap long amusili Moroaa. Di xap pupua ngali xosaraa xawas na axaau, biaa ga lasi di malen di suk tsaxa araraa.

2

Asasing tutiik

¹ Ngali iu Tatus u na asingan di ngali amusili biaa asasing ta so ma tutiik.

² Asingan no maas ngali di ba tino lalon namaang ina arongi di tsaa, ngalibi no inaman di ba manglen di ma ngali tino lalon no namaang axaau. Ma di na tilwatwat lalon xadi no tinaalnge ma titii ma no mamaet ta xaalame.

³ Iaa paare bula, sin no xuaala ngali di na xalkale lalon namaang ta pat, di ta sen tino we, di na poroklii namaang ina pingpingse, ma namaang ina nunun waain buxa oro di na asingan biexaal taman namaang ta so ma tutiik.

⁴ Ngali di ba pupua ngali asingan no aina uul ngali titii xadi no maxis ma xadi no tsi.

⁵ Ngali arongi di tsaa taman sawe di ta paatinai, ma di na mixat, na tsap untinaxaa axaau ma di na adokdoki di tsaa paina xadi no maxis, ngalibi naba xap xa na paare tsaxa taman xan totore Moroaa.

⁶ Sin abia uk namaang, u na anaai awatwat bula no xulaau, ngali di na arongi xadi no xalkale.

⁷ Sin no maarang araraa u na tsap xa puapua ngali asen namaang axaau ma num asasing na asen no maarang ta tutiik ta xap xa tangtangabaa.

⁸ U na paare taman so ngalibi num no matenko-rot di ba xap atuti iu, ngali biaa di, di ta epuske mii iu di ba mangiel amuina gita xap xosaraa xawas na tsaxa ngalibi di ba paare tsaxa taman gita.

⁹ U na asingan no untutule ngali di na long amusili xadi no manmanel sin no maarang araraa; ngali xonon atatoni di, nangaam tsiiil xisi di.

¹⁰ Ma gim nangaam pula sin di, oro gim na asen we gim tigiri xosaraa namaang tutiik sin di, ngalibi sin nagim no namaang araraa di ba xosaraa no asasing taman Moroaa xida untino na geramis.

¹¹ Ngali xan amiimiilam Moroaa biaa ta tali atotoaa xa, a se asemat sin no inaman araraa.

¹² Gita na xap amusili no namaang ta xap xan no Moroaa ma gita na xap saan ngali no manginngin ina xolkolmoxo ina inaman ma gita na tino arongi xida xalkale, manman tutiik ma manman so lalon Karisito sin abala no leng.

¹³ Biaa gita ta lo xoxosaraa abala biaa gita ta liliis taman tinaalnge ngali abia minaalam ma

xaraxin Moroaa xida untino, Iesu Karisito ngali asemat.

¹⁴ Iwaa ta tali ia tsaa ngali gita ngali iil mulangen gita sin xida no namaang tsaxa ma amixati no inaman ngali ia tsaa. A xosaraa abia ngalibi gita ba tsap xan no inaman tsaa ma gita ba suk taton ma mangat ngali xosaraa sawe ta suk mamainaang.[◊]

¹⁵ U na asasing taman abala no maarang. U na anaai ma imii di taman no banam araraa. U nangaam poroklii xa na nen amagurusiki iu.

3

Xosaraa sawe ta mamainaang

¹ U na anaai mulangen no untaltaalnge, ngali manglen no lalaamua ma no unbanam. Ngali di na long amusili di ma di na taxaaturung ngali xosaraa sawe ta axaau.

² U na asingan di bula ngali di na xap paare tsaxa ngali xa, ma di na xosaraa namaang malum ma mamainaang ma ngali mangmagus sin no inaman araraa.

³ Tii ben, gita bula, gita tii tangtangabaa, muunlolong, gita taltaalnge sin no inaabaa, gita tsap malen no untutule sin namaang tsaxa ma gita tataton goraa pales. Gita se manman lalon minagaa ma bal tsaxa, biaa di ga ngutsulen gita ma gita ngutsulen engen gita xuxuuk.

⁴ Oro biaa xan namaang axaau ma xan titii Moroaa xida untino ga asemat,

⁵ atoaa gita, a xap amuina sin gita ta xosaraa no namaang tutiik, oro amuina sin xan biirbirum.

[◊] **2:14 2:14 1Pi 2:9**

Ga atoaa gita sin ta tali Nantanua Pat sin gita, iwaa ta silii saali xida no namaang tsaxa ma ga tali tino uul sin gita.

⁶ Moroaa ga arueti Nantanua Pat ga suk usli buxa papan gita, lalon Iesu Karisito xida untino,

⁷ ngalibi gita ba tsap xan no tsi ngali tino mii ia laaliu, amuina Moroaa tii se atutiki gita sin xan amiimiilam. Gita liliis taman tinaalnge ngali abala tino laaliu.

⁸ Sawe iaa ta paatina sin iu a so, ngalibi u ba pupua ngali taalnge sin no. Ma iaa saan ngali u na paatinai awatwati abala no totore; ngalibi biaa di, di ta taltaalnge sin Moroaa, di ba suk mamadaa di ngali tali di tsaa ngali xosaraa sawe ta axaau. Balawaa no maarang asuk axaau buxa, ma di ba atsapngen xaa waawaan axaau lalon no inaman araraa.

⁹ Oro gim na man palaaen no totore tangtangabaa ma no inaatalem ina no matenbung, ma no inebut, ma inesas taman lo, amuina biaa no maarang a xap xa waawaan ma a maarang gomsaa no.

¹⁰ Nawe xa atsekxirixi no inaman sin xadi tiltil etudim lalon Karisito, na setauan atewaai awatwati ia, ma na sebula atewaai ia, o nawe a xap lolong, na man palaaen ia.

¹¹ U ba suk atii so we, iwaa mat taamat, a us taman namaang tsaxa lalon xan adodo ma sin sawe ia ta xosaraa, xan namaang tsaxa tsaa naba asen alenglengi we ia untsaxa.

Xapkap ina xan no totore Pol

¹² Biaa iaa ba ta tulen Atemaas o Taitsikas laa sin iu, iu na suk xonon ngali xaalame sangaaga

tala Nikopolis, amuina iaa saan ngali man tia, sin no leng ina madil.[◊]

¹³ Iu na xosaraa no maarang araraa ngali tilt-somi Senas iwaa unsinaae ina lo ma Apolos ngali xaalam, ma iu na tilaamamil we di xap muun ngali xawas.

¹⁴ Xida no inaman di na suk asasing ma mangat ngali xosaraa sawe ta axaau, ngalibi di ba at-sapngen luxaal ngali tiltsomi biexaal sin no leng xuxuuk ngalibi di ba tino lalon tataton.[◊]

¹⁵ No inaman araraa mii iaa di tulen xadi lasiaat axaau laa sin iu. U na tali nagiem lasiaat axaau laa sin abia di, di ta titii giem lalon tinaalnge.

Xan amiimiilam Moroaa naba manman mii gim se araraa.

[◊] **3:12 3:12** Apo 20:4; Epe 6:21-22; 2Ti 4:12 [◊] **3:14 3:14** Apo 18:24

**Inesaait Mamainaang Laa Sin Notsi
The New Testament in the Notsi language of New
Ireland Province, Papua New Guinea**

Copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Notsi)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-08-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Aug 2025 from source files dated 14 Aug 2025

601480e7-130d-5189-be42-9e43a92dbdde